

Com podem millorar la gestió de l'aigua al nostre municipi/ciutat?

Competències específiques i criteris d'avaluació vinculats

Competència específica 1 a desenvolupar

1. Reconèixer els reptes ecosocials actuals i futurs de les Illes Balears i d'Espanya, debatent des de la perspectiva geogràfica sobre els missatges rebuts a través de canals oficials i extraoficials, formals i informals, desenvolupant pensament crític, per transformar patrons de consum insostenibles i adoptar estils de vida saludables.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors: CCL1, CCL3, CD4, STEM5, CPSAA2, CPSAA4, CC1, CC4, CE1.

Criteri d'avaluació

1.1 Qüestionar maneres de viure insostenibles mitjançant l'anàlisi geogràfica de tot tipus de fonts d'informació que tractin els reptes ecosocials presents i futurs, i de

d'arguments fundats en la seva rellevància i en la necessitat de les accions per afrontar-los.

Competència específica 2 a desenvolupar

7. Mobilitzar coneixements previs, nous i d'altres camps del saber en abordar situacions del passat, del present o del futur, reorientar eficaçment decisions i estratègies de treball individual o en equip, per aportar solucions innovadores a contextos en transformació i fomentar l'aprenentatge permanent.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors: CCL5, STEM1, CPSAA1.1, CPSAA3.2, CC3, CE1, CE3.

Criteri d'avaluació

7.1 Reelaborar sabers sobre fenòmens naturals i humans rellevants a diferents escales i en nous contextos, aplicant el pensament geogràfic, mobilitzant i revisant de forma crítica coneixements previs i nous, diagnosticant problemes i oportunitats, i raonant sobre possibles previsions i solucions.

Sabers bàsics

Biodiversitat, sòls i xarxa hídrica. Impacte de les activitats humanes i efectes sobre aquestes: pèrdua de biodiversitat, sòls i gestió de l'aigua.

Context o contextos

Social i educatiu.

Dinàmiques de presa de consciència

La situació d'aprenentatge s'inicia creant amb l'alumnat els objectius d'aprenentatge, a partir de la pregunta «*Què necessitam saber per poder respondre a la pregunta inicial?*». Seguidament, es comparteixen els criteris d'avaluació i es comunica el producte final: elaboració d'un informe adreçat a l'Ajuntament sobre la situació dels recursos hídrics al municipi, proposant mesures d'estalvi i reducció de consum.

Creació amb l'alumnat de la base d'orientació sobre el procés d'investigació. Autoavaluació i coavaluació. Elaboració de les rúbriques d'informe final i carpeta

d'aprenentatge amb l'alumnat de manera consensuada per conèixer com serà avaluat. Les rúbriques inclouen els criteris de realització (com he de resoldre les diferents tasques) i els criteris de qualitat (com sé que ho estic fent bé). Activitat inicial: Estudi del cas: Operació vaixell. Abril 1995. Anàlisi i posada en comú de la mesura proposada pel govern per pal·liar la forta sequera que patí Mallorca l'any 1995.

La present situació d'aprenentatge pretén que l'alumnat reconegui el dèficit hídric que pateixen les Illes Balears i Espanya i identifiqui la multiplicitat de causes que el provoquen, desenvolupant un pensament crític que els permeti fer propostes realistes i ambientalment sostenibles, a més d'aprofundir en el seu coneixement i crear connexions amb el que han après (metacognició).

Instruccions i material

Presentació amb les instruccions què ha de seguir l'alumnat per dur a terme la seva tasca de manera autònoma i enllaços a les fonts.

Carpeta d'aprenentatge, autoreflexió sobre el seu procés d'aprenentatge. Preguntes metacognitives.

Descripció i planificació de la tasca o tasques. Tipus i característiques del producte o productes obtinguts

1. Comprensió i retenció d'informació geogràfica. Treball individual. L'alumne ha de respondre a la pregunta «*Quina és la situació dels recursos hídrics a les Illes Balears i a Espanya?*» a través de l'anàlisi de diversos mapes, dades, articles diversos i textos relacionats amb la hidrogeografia, reserves hídriques i consum d'aigua, riscos provocats pel canvi climàtic (sequeres, inundacions), situació dels aqüífers, pèrdues abastiment aigua, tractament d'aigües... a les Illes Balears.

2. Processament de la informació. Pluja d'idees en grup per posar en comú els resultats de la investigació individual i detectar i definir la situació dels recursos hídrics a les Illes Balears. Treball en equip. Seguidament, cada equip s'especialitza en un

tema: ciutadania, biodiversitat, agricultura, comerç, indústria i turisme i respon a la pregunta: *Com afecta la situació dels recursos hídrics al teu sector/tema i quines conseqüències té?*

Elaboració i presentació a l'aula del resultat de la investigació, a través d'un mapa conceptual o «*visual thinking*». Abans de la presentació cada equip comprova si compleix amb la base d'orientació del procés d'investigació. Seguidament, la resta dels equips coavaluen el treball.

3. Aplicació, creació i avaluació del coneixement geogràfic. Treball individual. Cada alumne respon la pregunta: *Quines mesures i accions són necessàries per millorar la gestió de l'aigua a les Illes Balears?* Treball en equip. Creació del producte final.

Activitat de modelatge: abans de la creació de la rúbrica el professorat mostra als alumnes exemples de bons informes.

Proposta d'informe final:

1. Introducció.
2. Anàlisi de la situació hídrica del seu municipi. Causes i conseqüències.
3. Comparativa del seu municipi

amb Palma, un municipi turístic i un municipi de característiques semblants al propi. Extreure conclusions.

4. Especialització i anàlisi de la situació d'un sector del seu municipi (població, biodiversitat, agricultura, turisme, comerç, indústria).

5. Proposta de millores en la gestió de l'aigua.

6. Conclusió.

Autoavaluació: cada equip seguint la rúbrica s'autoavalua i verifica el compliment de tots els ítems.

Coavaluació dels informes: presentació dels informes a la classe.

Cada equip seguint la rúbrica fa propostes de millora.

Informe final: recull de la investigació elaborada pels diferents equips. Coavaluació del resultat final. Entrega de l'informe a l'ajuntament.

4. Preguntes d'autoreflexió sobre el seu aprenentatge. Es recullen a la carpeta d'aprenentatge.

Què he après sobre la gestió de l'aigua a les Illes Balears?

Per què és rellevant conèixer la situació hídrica de les Illes Balears i d'Espanya?

Com m'ha impactat aquest coneixement?

Quin mecanisme he utilitzat per extreure conclusions de les gràfiques, mapes, textos, articles que he fet servir?

Com es connecta el que he après amb altres aprenentatges de geografia o amb altres matèries?

Procediments de retroacció, revisió i supervisió per part del professorat

Abans de la valoració final de les activitats l'alumnat rebrà retroacció al llarg del procés de realització per tal de millorar el seu treball. La retroacció es basa en els elements d'avaluació pactats prèviament amb els alumnes.

Supervisió del producte final en col·laboració amb les matèries d'economia i biologia.

Procediment d'avaluació final, qualificació i transferència del coneixement

Avaluació formativa: recollida d'evidències a l'aula, retorns i propostes de millora al treball de l'alumnat.

Avaluació formadora: l'alumnat és

BATXILLERAT. 2n curs. Geografia

capaç de regular el seu procés d'aprenentatge: errors, millores i ús de la rúbrica, a través de l'autoavaluació i la coavaluació dels altres.

Qualificació: informe i carpeta aprenentatge, es valoren els criteris 1.1 i 7.1. El docent assigna un dels cinc graus d'assoliment dels criteris d'avaluació.

Transferència: en el centre i presentació de l'informe final a l'ajuntament de la ciutat o municipi.